

**ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**  
**ներմուծման մաքսատուրքերի (համարժեք այլ տուրքերի, հարկերի և  
հավաքագրումների) գումարների հաշվեգրման և բաշխման, դրանք որպես  
եկամուտ անդամ պետությունների բյուջեներ փոխանցելու կարգի վերաբերյալ**

**I. Ընդհանուր դրույթներ**

1. Սույն Արձանագրությունը մշակվել է՝ Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագրի 26-րդ հոդվածի համաձայն և սահմանում է անդամ պետությունների միջև այն ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման ու բաշխման կարգը, որոնց վճարման պարտավորությունը Միության տարածք ներկրվող ապրանքների նկատմամբ առաջացել է 2010 թվականի սեպտեմբերի 1-ից:

Սույն Արձանագրությունը կիրառվում է նաև այն տուժանքների (տոկոսների) գումարների նկատմամբ, որոնք հաշվեգրվել են մաքսատուրքերի վրա մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող և Միության իրավունքը կազմող միջազգային պայմանագրերով ու ակտերով նախատեսված դեպքերում ու կարգով:

2. Սույն Համաձայնագրում օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

«լիազոր մարմնի միասնական հաշիվ»՝ լիազոր մարմնի համար ազգային (կենտրոնական) բանկում կամ ազգային (կենտրոնական) բանկում թղթակցային հաշիվ ունեցող լիազոր մարմնում բացված հաշիվ՝ տվյալ անդամ պետության բյուջեների միջև մուտքերի հաշվեգրման և բաշխման համար.

«հաշվետու օր»՝ անդամ պետության այն աշխատանքային օրը, որի ընթացքում կատարվում է ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրում՝ լիազոր մարմնի միասնական հաշվին.

«կետանցի դիմաց տոկոս»՝ այն գումարը, որն անդամ պետությունը պետք է փոխանցի մյուս անդամ պետություններին սույն Արձանագրության դրույթների այնպիսի խախտման համար, որի հետևանքով անդամ պետության՝ ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված գումարների փոխանցման մասով պարտավորությունները չեն կատարվել, ամբողջությամբ չեն կատարվել և (կամ) ժամանակին չեն կատարվել.

«արտարժույթային հաշիվ»՝ լիազոր մարմնի համար ազգային (կենտրոնական) բանկում մեկ այլ անդամ պետության արժույթով բացված հաշիվ՝ տվյալ անդամ պետության կողմից մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված դրամական մուտքերը հաշվեգրելու համար.

«ընթացիկ օր»՝ անդամ պետության այն աշխատանքային օրը, որը հաջորդում է հաշվետու օրվան, և որի ընթացքում իրականացվում են հաշվետու օրվա համար ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման հետ կապված գործառնությունները:

«լիազոր մարմին»՝ անդամ պետության այն պետական մարմինը, որն իրականացնում է տվյալ անդամ պետության բյուջեի կատարման դրամարկղային սպասարկումը:

Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող մյուս հասկացությունները կիրառվում են «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրով և Եվրասիական տնտեսական միության Մաքսային օրենսգրքով սահմանված իմաստներով:

## **II. Անդամ պետությունների միջև ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվեգրման և բաշխման կարգը**

3. Մաքսատուրքերի գումարները ենթակա են հաշվեգրման ազգային արժույթով այն անդամ պետության լիազոր մարմնի ընդհանուր հաշվին, որտեղ դրանք ենթակա են վճարման՝ մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող և Միության իրավունքը կազմող միջազգային պայմանագրերի ու ակտերի համաձայն, այդ թվում՝ ներմուծման մաքսատուրքերի գանձման դեպքում:

Վճարողները ներմուծման մաքսատուրքերը փոխանցում են լիազոր մարմնի միասնական հաշվին առանձին հաշվարկային (վճարային) փաստաթղթերով (հանձնարարականներով):

Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման դիմաց կարող են հաշվանցվել անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն վճարման ենթակա հարկերը և տուրքերը, ինչպես նաև այլ վճարներ (բացառությամբ հատուկ, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքերի), որոնք մուտքագրվել են լիազոր մարմնի միասնական հաշվին:

Հատուկ պաշտպանական, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքերի հաշվեգրման ու բաշխման մասին Արձանագրության համաձայն («Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի թիվ 8 հավելվածի հավելված)՝ կարող են գանձվել հատուկ, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքեր՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դիմաց:

Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների վերադարձն (հաշվանցումը) իրականացվում է անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն, եթե մաքսային իրավահարաբերությունները կարգավորող և Միության իրավունքը կազմող միջազգային պայմանագրերով ու ակտերով այլ բան նախատեսված չէ՝ հաշվի առնելով սույն Արձանագրության դրույթները:

Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները չեն կարող հաշվանցվել այլ վճարների կատարման դիմաց՝ բացառությամբ այնպիսի հաշվանցման, որը

կատարվում է մաքսավճարների, հատուկ, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաև տուժանքների (տոկոսների) վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դիմաց (այսուհետ՝ պարտքի մարման դիմաց հաշվանցում):

4. Լիազոր մարմնի միասնական հաշվի վրա գտնվող դրամական միջոցների նկատմամբ չի կարող կիրառվել բռնագանձում դատական ակտերի կատարման կարգով կամ որևէ այլ ձևով՝ բացառությամբ մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաև տուժանքների (տոկոսների) վճարման մասով վճարողների պարտքի մարման դեպքերի:

5. Անդամ պետությունների լիազոր մարմիններն առանձին-առանձին հաշվառում են հետևյալ մուտքերը՝

լիազոր մարմնի միասնական հաշվի վրա գտնվող՝ ներմուծման մաքսատուրքերի մուտքերի (վերադարձի, պարտքի մարման դիմաց հաշվանցումների) գումարները.

ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխված գումարները, որոնք փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին.

անդամ պետության բյուջե տվյալ անդամ պետության կողմից մաքսատուրքերի գումարների բաշխման արդյունքում հաշվանցված եկամտի գումարները.

ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնք անդամ պետության բյուջե փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների կողմից.

անդամ պետության բյուջե կետանցի դիմաց փոխանցված տոկոսագումարները, որոնք սահմանված են սույն Արձանագրությամբ.

բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարները, որոնց փոխանցումը մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին դադարեցվել է.

Նշված գումարներն առանձին արտացոլվում են յուրաքանչյուր անդամ պետության բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

6. Անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարներն արտացոլվում են տվյալ անդամ պետության հաշվետու տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

Անդամ պետության օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրը բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները փոխանցվում են տվյալ անդամ պետության բյուջե և մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին ոչ ուշ, քան անդամ պետության ընթացիկ տարվա երկրորդ աշխատանքային օրը, ինչպես նաև արտացոլվում են հաշվետու տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

Մյուս անդամ պետությունների օրացուցային տարվա վերջին աշխատանքային օրվա ընթացքում մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից տվյալ անդամ պետության բյուջե փոխանցված՝ ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված եկամուտներն արտացոլվում են ընթացիկ տարվա բյուջեի կատարման մասին հաշվետվության մեջ:

7. Ներմուծման մաքսատուրքերի (հավելյալ գանձված) գումարների վերադարձը վճարողին, դրանց հաշվանցումը պարտքի մարման դիմաց իրականացվում են ընթացիկ օրը լիազոր մարմնի միասնական հաշվից լիազոր մարմնի միասնական հաշվին մուտքագրված և հաշվետու ամսաթվին հաշվեգրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարի սահմաններում՝ հաշվի առնելով վերադարձման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվետու ամսաթվին կատարման համար չեն ընդունվել ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից:

Վճարողին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների վերադարձը, դրանց հաշվանցումը՝ պարտքի մարման դիմաց, Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից իրականացվում են հաշվետու օրը՝ վերադարձն իրականացնելու օրը լիազոր մարմնի միասնական հաշվին մուտքագրված (հաշվեգրված) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների սահմաններում:

8. Վերադարձի և (կամ) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների սահմանումն ընթացիկ օրվա ընթացքում իրականացվում է՝ մինչև անդամ պետությունների միջև մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները բաշխելը:

9. Սույն Արձանագրության 7-րդ կետի համաձայն՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձ և (կամ) պարտքի մարման դիմաց հաշվանցում իրականացնելու համար բավարար միջոցների բացակայության դեպքում անդամ պետությունը տվյալ վերադարձն (հաշվանցումը) իրականացնում է հաջորդող աշխատանքային օրերի ընթացքում:

Վճարողին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները ժամանակին չվերադարձնելու համար տուժանքները (տոկոսները) վճարվում են այդ անդամ պետության բյուջեից և չեն ներառվում ներմուծման մաքսատուրքերում:

10. Անդամ պետության լիազոր մարմնի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխումն անդամ պետությունների միջև իրականացվում է անդամ պետության հաշվետու օրվան հաջորդող այն աշխատանքային օրը, որի ընթացքում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները հաշվանցվել են լիազոր մարմնի միասնական հաշվին:

Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխումը անդամ պետությունների միջև իրականացվում է լիազոր մարմնի միասնական հաշվին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվանցման հաշվետու օրը:

11. Անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից տվյալ անդամ պետության բյուջե, ինչպես նաև մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին փոխանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարի հաշվարկն իրականացվում է անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի ընդհանուր գումարը տոկոսներով սահմանվող բաշխման նորմատիվներով բազմապատկելու միջոցով:

Ընդ որում, անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի ընդհանուր գումարը որոշվում է հաշվետու օրը մուտքագրված (հաշվանցման միջոցով լիազոր մարմնի կողմից կատարված) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարից, հաշվի առնելով հաշվետու օրը ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձի գումարների փոխանցման մասին կատարման համար ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից չընդունված հաշվարկային (վճարային) փաստաթղթերը (հանձնարարականները), հանելով վճարողներին վերադարձման և պարտքի մարման դիմաց հաշվանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները:

Այն դեպքում, երբ վճարողին ներմուծման մաքսատուրքի գումարի վերադարձման վերաբերյալ հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (վճարման հանձնարարականը), որը ենթակա է կատարման ընթացիկ օրը, կատարման համար չի ընդունվում ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից, տվյալ գումարը հաջորդ աշխատանքային օրը անդամ պետությունների միջև ենթակա է բաշխման: Ընդ որում, ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարը, որը սույն կետով նախատեսված կարգով չի փոխանցվել մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին, ճանաչվում է մեկ օրով ժամկետանց:

12. Յուրաքանչյուր անդամ պետության համար ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման նորմատիվները սահմանվում են հետևյալ չափերով՝

Բելառուսի Հանրապետություն՝ 4,70 տոկոս:

Ղազախստանի Հանրապետություն՝ 7,33 տոկոս:

Ռուսաստանի Դաշնություն՝ 87,97 տոկոս:

13. Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը անդամ պետություններին իրականացվում է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին անդամ պետության՝ լիազոր մարմնի միասնական հաշվին հաշվեգրման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Յուրաքանչյուր օր ոչ ուշ, քան մինչև տեղական ժամանակով ժամը 14-ը անդամ պետություններին ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցման վերաբերյալ հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթը (հանձնարարականը) լիազոր մարմնի կողմից ուղարկվում է ազգային (կենտրոնական) բանկ՝ մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին հետագա փոխանցման համար: Նշված հաշվարկային (վճարային) փաստաթղթում (վճարման հանձնարարականում) նշվում է այն ամսաթիվը, որի համար իրականացվում է ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումը, ինչպես նաև անդամ պետությունների բյուջեների միջև բաշխման ենթակա գումարը՝ ազգային արժույթով:

Եթե հաշվարկային (վճարման) փաստաթուղթն (հանձնարարականը) ուղարկվել է անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկ ընթացիկ օրը տեղական ժամանակով ժամը 14-ից հետո, ապա համապատասխան վճարումը համարվում է մեկ օրով ժամկետանց:

14. Ներմուծման այն մաքսատուրքերի գումարները, որոնք մուտքագրվել են արտարժույթային հաշիվներին անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից, անդամ պետության բյուջե դրանք փոխանցելու կարգը կարգավորվում է սույն Արձանագրության III մասով:

15. Բաշխված և անդամ պետությունների բյուջեներ փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվառումն իրականացվում է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից:

16. Հերթական օրացուցային տարվա սկզբից ոչ ուշ, քան տասը օրացուցային օրեր առաջ անդամ պետության լիազոր մարմինը տեղեկացնում է մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին տվյալ անդամ պետության ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված ոչ աշխատանքային օրերի մասին:

Ոչ աշխատանքային օրերի փոփոխության դեպքում այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որտեղ տեղի են ունենալու նման փոփոխություններ, տեղեկացնում է մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին նշված փոփոխությունների մասին՝ դրանք ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան երկու օրացուցային օրեր առաջ:

17. Այն արտարժույթային հաշվի վավերապայմանների փոփոխման դեպքում, որին պետք է փոխանցվեն ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, այդ փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան տասն օրացուցային օր առաջ տվյալ անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին ծանուցում է հաշվի ճշգրտված վավերապայմանների մասին:

Սույն Արձանագրության կատարման համար անհրաժեշտ այլ տվյալների փոփոխման դեպքում լիազոր մարմինն այդ փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ոչ ուշ, քան 3 օրացուցային օրեր առաջ մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին տեղեկացնում է նշված փոփոխությունների մասին:

18. Կողմերի միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության դեպքում անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին դրամական միջոցներ փոխանցելու վերաբերյալ հաշվարկային (վճարային) փաստաթուղթը (վճարման հանձնարարականը) ազգային (կենտրոնական) բանկ ուղարկելու համար սույն Արձանագրությամբ սահմանված ժամկետում էլեկտրոնային եղանակով Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգի օգտագործմամբ մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ է ուղարկում համապատասխան տեղեկությունները, իսկ մինչև նշված համակարգի ներմուծումը՝ այդ տեղեկությունները պարունակող փաստաթղթի գրաֆիկական էլեկտրոնային պատճենները:

19. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմիններն ապահովում են հաշվեգրման մեթոդով ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվառումն իրականացնելու միասնական սկզբունքների կիրառումը՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատվող կանոնների համաձայն:

20. Սույն Արձանագրությամբ սահմանված ժամկետներում որևէ անդամ պետության արտարժութային հաշվին դրամական միջոցներ չփոխանցելու կամ ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու և այդ անդամ պետության լիազոր մարմնից բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին տեղեկություններ չստանալու դեպքում այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որի արտարժութային հաշվին դրամական միջոցներ չեն փոխանցվել, տեղեկացնում է անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին և Հանձնաժողովին դրամական միջոցները չփոխանցելու կամ ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու մասին:

21. Այն անդամ պետությունը, որը մյուս անդամ պետություններին չի փոխանցել ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխված գումարները, այդ մյուս անդամ պետություններին վճարում է տոկոսներ կետանցի համար գոյացած պարտքի ամբողջ գումարի դիմաց՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար 0,1 տոկոս դրույքաչափով՝ ներառյալ այն օրը, երբ բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարը չի փոխանցվել մյուս անդամ պետությանը (անդամ պետություններին):

22. Եթե անդամ պետությունը տեղեկացնում է բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին նշված գումարների փաստացի առկայության դեպքում, և եթե լիազոր մարմնի միասնական հաշվից դրամական միջոցները ոչ ամբողջությամբ են փոխանցվում մյուս անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին, ապա նման խախտում կատարած անդամ պետությունը պարտավոր է ոչ ուշ, քան անդամ պետության հաջորդ աշխատանքային օրը մյուս անդամ պետություններին փոխանցել ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից ստացված գումարները, որոնք ենթակա են հաշվեգրման այդ անդամ պետությունների բյուջեներ սույն Արձանագրության համաձայն՝ ելնելով այն գումարից, որը չէր փոխանցվել մյուս անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին:

Ընդ որում, նման խախտում կատարած անդամ պետությունը կետանցի դեպքում տոկոսներ է վճարում սույն Արձանագրության 21-րդ կետով սահմանված չափով կետանցի յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա համար, որը համարվում է խախտման օրվանից հաշվարկված ժամանակահատվածը՝ չներառելով այն օրը, երբ անդամ պետություններին փոխանցվում են դրամական միջոցները՝ սույն կետին համապատասխան:

23. Եթե որևէ անդամ պետությունից դրամական միջոցներ չեն փոխանցվել (ոչ ամբողջությամբ են փոխանցվել) և այդ անդամ պետության լիազոր մարմինը չի տեղեկացրել անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բացակայության մասին, ապա այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որի արտարժութային հաշվին դրամական միջոցներ չեն փոխանցվել, չփոխանցելու (ոչ ամբողջությամբ փոխանցելու) օրվանից հետո անդամ պետության երրորդ աշխատանքային օրն իրավասու է դադարեցնելու իր միասնական հաշվից առաջին անդամ պետության արտարժութային հաշվին կատարվող ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը:

24. Եթե անդամ պետությունը որոշում է ընդունում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը դադարեցնելու մասին, ապա այն դրամական միջոցները, որոնք ենթակա են փոխանցման մյուս անդամ պետության արտարժութային հաշվին, ենթակա են հաշվեգրման առաջին անդամ պետության բյուջեի եկամուտներին՝ մինչև փոխանցումները դադարեցնելու մասին որոշումը չեղյալ հայտարարելը, և դրանք առանձին-առանձին հաշվառվում են այդ անդամ պետության բյուջեում:

Այն անդամ պետության լիազոր մարմինը, որը դադարեցրել է ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը մյուս անդամ պետության արտարժութային հաշվին, անհապաղ տեղեկացնում է մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին և Հանձնաժողովին ընդունված որոշման մասին:

25. Հանձնաժողովը ոչ ուշ, քան դրամական միջոցների փոխանցումը դադարեցնելու մասին որոշումը կայացնելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը խորհրդակցություններ է անցկացնում անդամ պետությունների գործադիր իշխանության մարմինների հետ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմների աշխատանքները հնարավորինս շուտ ամբողջությամբ վերականգնելու համար:

26. Այն դեպքում, երբ սույն Արձանագրության 25-րդ կետում նշված խորհրդակցությունների արդյունքում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմների աշխատանքները վերականգնելու մասին որոշում չի ընդունվում, այդ հարցը ներկայացվում է Հանձնաժողովի քննարկմանը:

Հանձնաժողովի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման մեխանիզմների աշխատանքները վերականգնելու մասին որոշումն ընդունելու անհնարինության դեպքում այդ հարցը ներկայացվում է Միջկառավարական խորհրդի քննարկմանը:

27. Ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների փոխանցումը վերականգնելու դեպքում սույն Արձանագրության 24-րդ կետում նշված գումարները ենթակա են փոխանցման այն անդամ պետությունների արտարժութային հաշիվներին, որոնց համար դրանք նախատեսված էին սույն Արձանագրությանը համապատասխան, ոչ ուշ, քան անդամ պետության՝ որոշում կայացնելու մասին ծանուցումն ստանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը, ընդ որում՝ նշված գումարի համար կետանցի դեպքում տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

28. Անդամ պետություններից որևէ մեկի կողմից արտարժութային հաշիվներին չփոխանցված՝ բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, ինչպես նաև անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերի կողմից ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցների փոխանցման մասով սույն Արձանագրության III մասով նախատեսված՝ չկատարված պարտավորությունների գումարներն ավելացվում են պետական պարտքին:



**III. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից արտարժույթային հաշիվներ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները անդամ պետության բյուջե որպես եկամուտ փոխանցելու կարգը**

29. Մեկ (առաջին) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը պարտավոր է վաճառել մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ՝ առաջին անդամ պետության ազգային արժույթի գումարի դիմաց, որը հավասար է առաջին անդամ պետության ազգային արժույթի այն գումարին, որը, սույն Արձանագրության համաձայն, փոխանցվել է երկրորդ անդամ պետության լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշվին: Վաճառվող ԱՄՆ դոլարի գումարը որոշվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ առաջին անդամ պետության ազգային արժույթի պաշտոնական փոխարժեքով, որը սահմանվում է առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից երկրորդ անդամ պետության լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշվին առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով դրամական միջոցների փոխանցման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա համար:

ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու պարտավորությունը պետք է կատարվի առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից ոչ ուշ, քան երկրորդ անդամ պետության լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշվին առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով համարժեք գումարի փոխանցման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Ընդ որում, ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վաճառելու պարտավորությունը յուրաքանչյուր անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից պետք է մյուս անդամ պետությունների միջև հարաբերություններում նմանատիպ իրավունքների իրականացումից և պարտավորությունների կատարումից անկախ կատարվի:

Երկու անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական) բանկերը կարող են առանձին պայմանագրով սահմանել, որ ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցների փոխանցման մասով հանդիպակաց պարտավորությունների, այդ թվում՝ սույն կետի երկրորդ պարբերության մեջ սահմանված ժամկետում չկատարված պարտավորությունների և սույն Արձանագրության 31-րդ կետի համաձայն տուժանքի վճարման պարտավորությունների կատարումն ապահովվում է այն ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից, որի պարտավորությունների չափն ԱՄՆ դոլարով գերազանցում է մյուս ազգային (կենտրոնական) բանկի հանդիպակաց պարտավորությունների չափն ԱՄՆ դոլարով, մյուս ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով նշված հանդիպակաց պարտավորությունների չափերի տարբերությանը հավասար գումարին համարժեք դրամական միջոցներ փոխանցելու միջոցով:

ԱՄՆ դոլարով դրամական պարտավորությունների մասով սույն կետում նշված պահանջների կատարումն ապահովվում է հետևյալ հերթականությամբ՝

առաջին հերթին բավարարվում են սույն Արձանագրության 31-րդ կետի համաձայն տուժանքի վճարման մասով պահանջները.

երկրորդ հերթին բավարարվում են այն պարտավորությունների մասով պահանջները, որոնց կատարման ժամկետը լրացել է, և որոնք ժամկետանց չեն համարվում.

երրորդ հերթին բավարարվում են այն պարտավորությունների մասով պահանջները, որոնք չեն կատարվել սույն կետի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված ժամկետում:

Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վճարելու սույն կետում նշված պարտավորության առնչությամբ առաջին անդամ պետությունն առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի հետ համապարտ պատասխանատվություն է կրում երկրորդ անդամ պետության նկատմամբ:

30. Առաջին և երկրորդ անդամ պետությունների միջև հետագա փոխհաշվարկներ իրականացնելու նպատակով առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վճարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ներկայացվող պահանջները սահմանվում են ԱՄՆ դոլարով՝ առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով երկրորդ անդամ պետության լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշվին դրամական միջոցներ փոխանցելու օրվան հաջորդող օրվա համար առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքով:

31. Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին ԱՄՆ դոլարով դրամական միջոցներ վճարելու սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը կամ առաջին անդամ պետությունը պարտավոր է վճարել տուժանքներ, որոնց չափը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$S_{\text{ուժանք}} = G_{\text{ումար}}_{\text{USD}} \times \frac{\text{LIBOR}_{\text{USD}} + 2\%}{360} \times O_{\text{րեք}}$$

որտեղ՝

*Գումար*

*USD*

անաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին փոխանցման ենթակա գումար (ԱՄՆ դոլարով)։

*LIBOR*<sub>USD,o/n</sub>՝ Բրիտանական բանկային ասոցիացիայի կողմից (British Bankers Association, BBA) պարտավորությունը չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելն սկսելու օրվա համար սահմանված մեկօրյա LIBOR դրույքը՝ ԱՄՆ դոլարի համար (տարեկան տոկոսադրույքով)։

*Օրեր*՝ օրացուցային օրերի քանակը, որոնք հաշվարկվում են չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու օրվանից (ներառյալ) մինչև պարտավորությունը պատշաճ կատարելու օրը (բացառելով պարտավորությունը պատշաճ կատարելու օրը)։

32. Համաձայնագրի սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված՝ առաջին Կողմի պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը, որի նկատմամբ պարտավորությունը չի կատարվել կամ ոչ պատշաճ է կատարվել, իրավասու է չկատարված կամ ոչ պատշաճ կերպով կատարված պարտավորության վերաբերյալ պահանջը՝ ներառյալ սույն Արձանագրության 31-րդ կետի համաձայն տուժանքի վճարման պահանջը, հատուցման հիմունքներով փոխանցելու երկրորդ անդամ պետության՝ առանց առաջին անդամ պետության և առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի համաձայնության կամ դրանց նախապես ծանուցելու։

33. Անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկը անդամ պետության Կառավարության կամ լիազոր մարմնի առջև պատասխանատվություն չի կրում մյուս անդամ պետության կողմից պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար, այդ թվում՝ մյուս անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար։

34. Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կրած ծախքերն ու վնասները՝ կապված իր կողմից սույն մասով նախատեսված հաշվարկների իրականացման հետ, ներառյալ այն ծախքերն ու վնասները, որոնք առաջացել են արժույթների փոխարժեքների փոփոխության, մյուս անդամ պետությունների կամ մյուս անդամ պետությունների կենտրոնական (ազգային) բանկերի կողմից պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հետևանքով, մյուս անդամ պետությունների կողմից ենթակա չեն փոխհատուցման։ Առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկին սույն կետում նշված ծախքերի ու վնասների փոխհատուցման պայմաններն ու կարգը սահմանվում են առաջին անդամ պետության կողմից։

35. Սույն մասի նպատակներից ելնելով՝ երկու անդամ պետությունների միջև հաշվարկների (այդ թվում՝ երկու անդամ պետությունների ազգային (կենտրոնական)

բանկերի միջև հաշվարկների) իրականացման աշխատանքային օր է համարվում այն օրը, որը միաժամանակ աշխատանքային օր է համարվում այդ երկու անդամ պետությունների և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների համար:

36. Սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկներ իրականացնելու նպատակով մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում բացված՝ մեկ անդամ պետության (առաջինի) կենտրոնական (ազգային) բանկի թղթակցային հաշվի, ինչպես նաև այդ թղթակցային հաշվի վրա գտնվող դրամական միջոցների նկատմամբ երկրորդ և երրորդ անդամ պետությունների դատական ու իշխանության մյուս մարմինները չեն կարող կիրառել արգելանք, արգելափակում, հայցի ապահովման, արգելման կամ սահմանափակման այլ միջոցներ, որոնց արդյունքում թղթակցային հաշվի վրա գտնվող դրամական միջոցների օգտագործումն անհնար է դառնում:

37. Սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկներ իրականացնելու նպատակով մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում բացված՝ մեկ անդամ պետության (առաջին) ազգային (կենտրոնական) բանկի թղթակցային հաշվի վրա գտնվող դրամական միջոցների դուրսգրումն առանց առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի համաձայնության, չի թույլատրվում, եթե թղթակցային հաշվի պայմանագրի պայմաններով այլ բան նախատեսված չէ:

38. Եթե առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից ԱՄՆ դուլարով դրամական միջոցներ վաճառելու՝ սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված պարտավորությունը 30 օրացուցային օրերի ընթացքում ամբողջությամբ կամ մասամբ չի կատարվում, ապա մինչև առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից այդ պարտավորության լիարժեք կատարումը՝ երկրորդ անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկն իրավասու է առանց սահմանափակումների օգտագործելու առաջին անդամ պետության ազգային արժույթով այն դրամական միջոցները, որոնք գտնվում են երկրորդ անդամ պետության կենտրոնական (ազգային) բանկի՝ սույն Արձանագրությանը համապատասխան հաշվարկների իրականացման համար նախատեսված թղթակցային հաշվին, որը բացված է առաջին անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկում:

39. Մեկ անդամ պետության (առաջին) ազգային (կենտրոնական) բանկն անհատույց հիմունքներով իրականացնում է իրավունքներ և կատարում է պարտավորություններ, որոնք նախատեսված են մյուս (երկրորդ) անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի հետ իր կնքած պայմանագրերով՝ ի կատարումն սույն Արձանագրության և դրան համապատասխան:

#### **IV. Անդամ պետությունների լիազոր մարմինների միջև տեղեկությունների փոխանակման կարգը**

40. Անդամ պետության լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր օր ոչ ուշ, քան տեղական ժամանակով ընթացիկ օրվա ժամը 16:00-ը (Բելառուսի Հանրապետության համար՝ Մինսկ քաղաքի ժամանակով, Ղազախստանի Հանրապետության համար՝ Աստանա քաղաքի ժամանակով, Ռուսաստանի Դաշնության համար՝ Մոսկվա քաղաքի ժամանակով) մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններ է ուղարկում հետևյալ տեղեկությունները՝ հաշվետու օրվա դրությամբ.

1) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք փոխանցվել են անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվին.

2) հաշվետու ամսաթվին լիազոր մարմնի կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հաշվին կրեդիտագրված գումարները.

3) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվեգրվել են հաշվետու օրը պարտքի մարման դիմաց, և առանձին՝ ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք հաշվեգրվել են ընթացիկ օրը պարտքի մարման դիմաց.

4) ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք վերադարձվել են հաշվետու օրը, և առանձին՝ ընթացիկ օրը վերադարձման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

5) հաշվետու օրն ազգային (կենտրոնական) բանկի կողմից կատարման համար չընդունված՝ ներմուծման մաքսատուրքերի վերադարձվելիք գումարները.

6) անդամ պետությունների միջև բաշխման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերը.

7) բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները, որոնք փոխանցվել են մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին.

8) անդամ պետության բյուջե մուտքագրված այն եկամտի գումարները, որն ստացվել է անդամ պետության լիազոր մարմնի միասնական հաշվից փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից.

9) անդամ պետության բյուջե մուտքագրված այն եկամտի գումարները, որն ստացվել է լիազոր մարմնի արտարժույթային հաշիվներին փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի բաշխումից.

10) բաշխված ներմուծման մաքսատուրքերի այն գումարների մասին, որոնց փոխանցումը մյուս անդամ պետությունների արտարժույթային հաշիվներին դադարեցվել է.

11) անդամ պետությանը մյուս անդամ պետությունների կողմից սույն Արձանագրությամբ նախատեսված պահանջները չկատարելու դեպքում կետանցի դիմաց փոխանցված տոկոսագումարները:

41. Յուրաքանչյուր ամիս հաշվետու օրվան հաջորդող հինգերորդ աշխատանքային օրն անդամ պետության լիազոր մարմինը մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին, ինչպես նաև Հանձնաժողով է ուղարկում սույն Արձանագրության 40-րդ կետով նախատեսված տեղեկությունները՝ աճողական կարգով՝ սկսած օրացուցային տարվա սկզբից՝ էլեկտրոնային տարբերակով

Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգի օգտագործմամբ, իսկ մինչև նշված համակարգի ներմուծումը՝ այդ տեղեկությունները պարունակող փաստաթղթերի գրաֆիկական էլեկտրոնային պատճենները:

42. Սույն Արձանագրության 40-րդ և 41-րդ կետերով նախատեսված տեղեկությունների տրամադրման կարգը համաձայնեցվում է լիազոր մարմինների կողմից և հաստատվում է Հանձնաժողովի կողմից:

43. Անդամ պետությունների լիազոր մարմիններն իրականացնում են սույն Արձանագրության 40-րդ և 41-րդ կետերի համաձայն ստացված տեղեկությունների օպերատիվ ստուգում:

Անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում կազմվում է արձանագրություն, և անդամ պետությունները ձեռնարկում են միջոցներ՝ անհամապատասխանությունները կարգավորելու նպատակով:

44. Մեկ անդամ պետության լիազոր մարմինների կողմից մյուս անդամ պետությունների լիազոր մարմիններին սույն Արձանագրության 40-րդ և 41-րդ կետերի համաձայն ուղարկվող տեղեկությունները ստորագրվում են տվյալ լիազոր մարմնի ղեկավարի կամ իր կողմից լիազորված անձի կողմից:

#### **V. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման կարգը**

45. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները միմյանց, ինչպես նաև Հանձնաժողովին պարբերաբար էլեկտրոնային տարբերակով տրամադրում են ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները, որոնք չեն առնչվում պետական գաղտնիք կազմող տվյալներին (պետական գաղտնիքներ):

46. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները ձևավորվում են հետևյալ առկա աղբյուրներից՝

1) անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից ապրանքների մասին կազմված էլեկտրոնային պատճենների տվյալների բազայից.

2) անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից մաքսային ելքի օրդերների էլեկտրոնային պատճենների տվյալների բազայից, եթե անդամ պետությունը մաքսային ելքի օրդերն օգտագործում է ներմուծման մաքսատուրքերի վճարումն արտացոլելու համար.

3) անձնական հաշիվների, ռեեստրների և այլ փաստաթղթերի բազայից, որոնք պարունակում են տվյալներ փաստացի վճարված և անդամ պետությունների բյուջեներ որպես եկամուտ փոխանցված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների մասին, և որոնք կազմվել են անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից՝ ներմուծման մաքսատուրքերի հաշվառման իրականացման միասնական սկզբունքների համաձայն՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատված կանոնների վրա հիմնված հաշվեգրման մեթոդով:

47. Սույն Արձանագրության 46-րդ կետում նշված տեղեկությունները չեն ներառում անձնական օգտագործման նպատակով անձանց կողմից ապրանքների ներմուծման և մաքսային վճարների կատարման մասին:

48. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունները (չափման միավորը՝ ԱՄՆ դոլար, ազգային արժույթով գումարները ԱՄՆ դոլարով վերահաշվարկի համար կիրառվում է անդամ պետության ազգային (կենտրոնական) բանկի ազգային արժույթի նկատմամբ հաշվետու ամսվա համար ԱՄՆ դոլարի միջին ամսական փոխարժեքը), որոնք անհատույց հիմունքներով տրամադրվում են ռուսերենով (առանձին կետերի համար թույլատրվում է լատինական այբուբենի գործածումը) և պարունակում են հետևյալ տվյալները հաշվետու ժամանակահատվածի համար՝

1) ներմուծման մաքսատուրքերի մնացորդների գումարները՝ հաշվետու ժամանակահատվածի սկզբի և վերջի դրությամբ.

2) ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման (գանձման) մասին ձևակերպված մաքսային փաստաթղթերում ներմուծման մաքսատուրքերի՝ փաստաթղթերով արտացոլված գումարը.

3) պարտքի մարման դիմաց հաշվեգրված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

4) վճարողներին վերադարձված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

5) հետաձգված կամ մաս-մաս վճարված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները.

6) այլ տվյալներ, որոնք կապված են ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ:

49. Ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման վերաբերյալ տեխնիկական կանոնակարգերը մշակվում և հաստատվում են Հանձնաժողովի կողմից:

Նշված տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանվում են սույն Արձանագրության 48-րդ հոդվածում նշված տեղեկությունների կառուցվածքն ու ձևաչափը, ինչպես նաև դրանց փոխանակման կարգը, ժամկետները և միջոցները:

50. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինների միջև էլեկտրոնային եղանակով տեղեկությունների փոխանակումը, ինչպես նաև դրանց տրամադրումը Հանձնաժողովին իրականացվում է այդ մաքսային մարմինների և Հանձնաժողովի տեխնիկական պատրաստվածությունն ապահովելուց հետո, ինչի մասին նրանք գրավոր տեղեկացնում են միմյանց: Միության ինտեգրված տեղեկատվական համակարգը ներմուծելուց հետո անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինների միջև տեղեկությունների փոխանակումը և դրանց տրամադրումը Հանձնաժողովին իրականացվում են էլեկտրոնային եղանակով՝ նշված համակարգի օգտագործմամբ:

51. Մինչև ներմուծման մաքսատուրքերի վճարման հետ կապված տեղեկությունների փոխանակման վերաբերյալ տեխնիկական կանոնակարգերի

հաստատումը անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները ոչ ուշ, քան հաշվետու ամսին հաջորդող ամսվա վերջին օրը միմյանց, ինչպես նաև Հանձնաժողովին են տրամադրում սույն Արձանագրության 48-րդ կետում նշված տեղեկությունները՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատված ձևով:

52. Անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմինները, ինչպես նաև Հանձնաժողովը ձեռնարկում են անհրաժեշտ միջոցներ՝ սույն մասին համապատասխան ստացվող տեղեկությունների անօրինական տարածումը կանխելու նպատակով:

Մաքսային միության անդամ պետությունների կենտրոնական մաքսային մարմիններն ապահովում են այն անձանց շրջանակի սահմանափակումը, որոնց հասանելի են նշված տեղեկությունները, ինչպես նաև դրանց պաշտպանությունը՝ անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

Հանձնաժողովը սույն մասի համաձայն ստացված տեղեկություններն օգտագործում է՝ սույն Արձանագրության 54-րդ կետի պահանջների կատարման նպատակով:

## **VI. Մոնիթորինգ և վերահսկողություն**

53. Բելառուսի Հանրապետության պետական վերահսկողության կոմիտեն, Ղազախստանի Հանրապետության՝ հանրապետական բյուջեի կատարման վերահսկողության հարցերով հաշվիչ կոմիտեն, Ռուսաստանի Դաշնության հաշվիչ պալատը, համատեղ վերահսկողական միջոցառումների շրջանակներում, յուրաքանչյուր տարի ստուգում են անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից սույն Արձանագրության դրույթների կատարումը:

54. Հանձնաժողովն յուրաքանչյուր տարի Միջկառավարական կոմիտե հաշվետվություն է ներկայացնում ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման և բաշխման վերաբերյալ:

55. Մաքսային միության հանձնաժողովի որոշմամբ՝ անդամ պետությունների լիազոր, մաքսային և այլ պետական մարմինների աշխատողներից ու այլ ներգրավված մասնագետներից կարող է ստեղծվել հատուկ կոմիտե՝ անդամ պետությունների կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի ստացված գումարների հաշվեգրման և բաշխման կարգի պահպանումը վերահսկելու (աուդիտ իրականացնելու) համար:

---